

MALAQUIAS

(Maraquía)

Iraéutanüügüxü nangechaü ya Tupana

1 ¹Rü nhaa nixí i ore i Cori ya Tupana Iraéutanüügümaxã nüxü ixuxü nawa ya orearü uruxü ya Maraquía. ²⁻³Rü nüma ya Cori ya Tupana rü nhanagürü: “Chama rü pexü changechaü”, nhanagürü. Notürü i pemax rü penangãxüga rü nhapegürügü nüxü: “¿Nhuxãcü nüxü tacuax nax toxü cungechaxüxü?” nhapegürügü nüxü. Rü nüma ya Cori ya Tupana rü pexü nangãxüga rü nhanagürü: “Chama rü gumá nüxcümaücü ga perü oxí ga Yacúxü changechaü rü ngëmawa pexü chanawex nax nhuxãcü poraãcü pexü changechaxüxü. Rü woo nügüeneegü nax yixígüxü notürü Yacúxü changechaü rü Echaúxü chaxo. Rü yema perü oxí ga Yacúxü changechaüxürüxü nixí i pexü changechaüxü. Rü tama Echaúmaxã chataxë rü yemaçax norü naane i maçpúneane nax yixíxü rü chianexü i taxüema ixãpataxüxü chananguxuchixëxë, rü naexügü i düraexü nawa changexmagüxëxë”, nhanagürü.

.....

Cori ya Tupana rü chacherdótegüxü ningagü

⁶Rü nüma ya Cori ya Tupana ya guxüétüwa ngëxmacü rü chacherdótegüxü nhanagürü: “Rü buxügü rü nanatügüxü nangechaü, rü ngëma naxütaxügü rü norü coriga naxñü. Rü chama nax Penatü chixíxü ¿rü tÿxcüü i tama choxü pengechaüxü? Rü chama nax perü Cori chixíxü ¿rü tÿxcüü i tama chauga pexñüexü? Notürü i pemax rü choxü pexo, rü naétü nhaperügügü: ‘¿Taxacüwa i cuxü taxoxü?’ nhaperügügü. ⁷Rü pema rü chorü ãmaregüarü guchicaxüwa penana i ãmaregü i tama imexü, rü ngëxguma rü ípeca rü nhaperügügüama: ‘¿Taxacüwa i chixexü cumaxã taxüexü?’ nhaperügügü. Dücax, pema rü chixexü chamaxã pexüe erü chorü ãmarechicawa penana i ãmare i tama imexü. ⁸¿Ëxna tama pexçax nachixe ega woo naxüna i ngexetüxü rüexna ngemaeparaxü rüexna idaxawexü chauxçax piguxgu? ¿Rü êcü perü ãëxgacügüxütawa penana nax ngëmaãcü nüxü pecuáxüçax ngoxi taãxëãcü pexü nayauxgüã i ngëma perü

ãmaregü!” nhanagürü. ⁹¡Rü dücax, Pa Chacherdótegüx, rü Tupanana peca nax nüxü pengechaütümüxüçax! Notürü ngëxguma chixemarexü i ãmaregü nüxna pexägügu ¡rü taxütáma nagu perüxínüe nax ngëmamaxã nataãxëxü i nümax!

.....

**Tupana rü chacherdótegüxü
naxucuxë**

2 ¹Rü Tupana ya guxãétüwa ngëxmacü rü nhanagürü: “Nhuxmax, Pa Chacherdótegüx, rü nhaa nixi i chorü ucuxë i pexçax ixixü: ²Rü dücax, rü name nixi i chauga pexínüe rü chanaxwaxe i aixcuma choxü pengechaügü. Rü ngëxguma taxütáma chauga pexínüegu rü chama rü tá guxchaxü pemaxã chaxuegu. Rü nhuxmax nax tama aixcuma choxü pengechaügüxü rü chama rü ngëma perü natanü i peyaxügüxü naxçax nax chacherdótegü pexígüxü rü tá perü guxchaxüruxü chayanguxuchixëxë”, nhanagürü ya Cori ya Tupana ya guxãétüwa ngëxmacü. ³Rü nhanagürüama: “Chama rü tá pexna chanayaxu i ngëma puracü ga pexna chaxãxü. Rü pechiwegu tá chanawogü ya yima naxünaügü i ngëma naxünagü i chauxçax pedaxü. Rü wüxigu yima naügümaxã tá pexü íchawogü i pemax. ⁴Rü ngëmaãcü düxwa tá nüxü pecuax nax chamax yixixü i pexna chaxãxü i nhaa ucuxë nax naxçax pewoeguxüçax i ngëma chorü mugü ga perü oxí ga Lewímaxã nüxü chixuxü. Rü chama ya Cori ya Tupana ya guxãétüwa ngëxmaxe nixi i nüxü chixuxü i ngëma. ⁵Rü yema chorü uneta ga Lewímaxã chaxueguxü rü nüxna

chanaxã nax duüxügüaxü nangexmaxüçax i maxü rü taãxë. Rü Lebína chanaxã ga yema uneta yerü chanaxwaxe nax chauga naxínüxü rü choxü namuüxü. Rü nüma rü aixcuma chauga naxínü rü choxü nangechaü. ⁶Rü nüma ga Lewí rü mexümaxã nanangüexëxë ga duüxügü rü taguma chixexümaxã nayaxucuxë. Rü nüma rü aixcuma chamaxã naxãmücü rü togümaxã tataãxëgü. Rü tamu ga guxema duëxëgü ga chixexüna tüxü ínganguxüxëxë. ⁷Rü wüxi i chacherdóteari puracü nixi nax duüxëgü tüxü nangüexëxëxü nax choxü tacuaxgüxüçax. Rü ngëmacax name nax guxüma i duüxügü naxütawa íxü nax tüxü nangüexëxëxüçax, erü chama nax guxãétüwa changexmaxü rü nüxü chaxuneta nax chorü oreari uruügü yixígüxüçax. ⁸Notürü i pemax, Pa Chacherdótegüx, rü nüxna pexígachi i ngëma ore i mexü. Rü ngëma perü nguxëëtae i chixexümaxã muxema ya duüxëgü chixexügu tüxü peyixëxë. Rü ngëmaãcü i pemax rü ípeyatöxëxë ga yema uneta ga Lewímaxã nüxü chixuxü. ⁹Rü ngëmacax i chamax rü chixexü pemaxã chaxuegu nax guxüma i duüxügü rü chixexümaxã pexü nadaunüxüçax rü pexü naxoexüçax. Erü ngëxguma duüxügüxü pexucuxëgügu rü tama mea wüxigu pegü pexucuxëgü. Rü ngëma nhachagürü i chamax ya Cori ya Tupana ya guxãétüwa ngëxmaxe.”

**Tama Tupanamaxã nixaixcumagü
ga Iraëutanüxügü**

¹⁰¿Ëxna tama i yimátama yixixü ya Tanatü ya guxãxüma ücü? ¿Rü tüxücüü i

nhuxmax yigü tawomüxêxê ya wüxfechigü, rü ngêmaäcü tama tayanguxêxê i ngêma mugü ga Tupana tóru oxigümaxâ nüxü ixuxü? ¹¹Rü ngêma Yudáanecüãxgü rü tama Tupanaga naxinüe, rü taxü i chixexü naxügü i Yerucharéüwa rü Iraéuanewa. Rü ngêma Yudáanecüãx rü nanaxãüächixêxê ya yima Tupanapata ya üinene ya nüma nüxü nangechaxüne, erü ngêma yatügü i Yudáanecüãx rü ngexügü i tupananetaxü icuãxüügüxümaxâ nixãxmaxgü. ¹²Rü nüma ya Cori ya Tupana rü chierüna iyanaxoxêëägu i ngêma duüxügü i nua tachixüanewa ngêma chixexü ügüxü, rü nüetama ega woo taxacürü duüxü yixixgu rü woo ämare ngêma Tupanapatawa nangexgu. ¹³Rü pema nax ngexügü i tupananetaxü icuãxüügüxümaxâ ixãxmaxgüxe, rü naétü pegüxüetümaxâ peyawaixêxê i Cori ya Tupanaarü ämarearü guchicaxü rü taxü i perü ngechaümaxâ pexauxe erü nüma ya Cori ya Tupana rü tama namaxâ nataãxê i ngêma perü ämare. ¹⁴Rü pemax rü ípecagüama rü nhaperügü: “¿Tüxcüü tüxna nixügachi ya Tupana?” nhaperügü. Rü pemaxâ tá nüxü chixu nax tüxcüü nax yixixü, erü nüma ya Cori ya Tupana rü nüxü nadau i ngêma chixexü i cuxüxü namaxâ ga yema uneta ga ngîmaxâ nüxü quixuxü ga yema nge ga ngîmaxâ quingicü ga yexguma cungextüxügu. Rü cumücü iyixi, rü nüxü quixu nax ngîmaxâ tá quixaixcumaxü. ¹⁵¿Rü tama êxna yimátama Tupana yixixü ya naxücü i taxüne rü taãxê? ¿Rü taxacü nixi i pexü

nanaxwaxexü ya Tupana? Rü ngêma pexü nanaxwaxexü nixi nax noxrü yixigüxü i ngêma pexacügü. ¿Rü mea nüxna pedax i perü maxü! Rü tama name i nüxü icuyarüngüma ga yema uneta ga cuxmaxmaxâ nüxü quixuxü ga yexguma cungextüxügu ngîmaxâ cuxãxmaxgu. ¹⁶Rü nüma ya Cori ya Iraéutanüxügüaru Tupana ya guxãétüwa ngêxmacü rü nhanagürü: “¿Nüxna pedax i perü maxü! Rü tama name nax pidoraexü. Rü chamax rü tama namaxâ chataãxê i ngêma yatü i naxmaxü ítaxü rü ngêmaäcü nachixexêxü i norü maxü”, nhanagürü.

Tupana rü tá nanapoxcue i ngêma chixexü ügüxü

¹⁷Rü pema rü perü dexamaxâ marü düxwa peyapaxêxê ya Tupana. Rü ngêmaétüwa i pemax rü ípecagüama rü nhaperügü: “¿Rü nhuxü nhatarügügu i tomox rü ngêmacax tayapaxêxü nax toxü naxinüxü?” nhaperügü. Rü dücax, pema rü nhaperügü: “Nüma ya Cori ya Tupana rü namaxâ nataãxê i ngêma duüxügü i chixexü ügüxü rü taxütáma nanapoxcue”, nhaperügü. ¿Tama êxna peyaxögü nax Tupana rü aixcumacü yixixü?

3 ¹¿Dücax, rü mea iperüxinüe! Erü nüma ya Cori ya guxãétüwa ngêxmacü rü nhanagürü pexü: “Chama rü chaugüpexe tá chayamu i chorü orearü ngeruxü nax yoxni chauxüpa nügü íyamexêégüxüçax i duüxügü”, nhanagürü. Rü yimá Cori ya naxçax pedaxcü rü ngürüächi tá napatagu naxücu. Rü ngêmaäcü tá ínangu ya yimá perü maxêxêxüxü ga Tupana nüxü

ixücü ga yexguma Perú oxigümaxã inaxunetagu. ²¿Notürü texé tá namaxã tapora ya yimá Cori i ngêma ngunexũ i nagu ínanguxũ? ¿Rü texé tá napexegu tachiama? Erü ngêxguma ínanguxgu rü nhama üxüema i úiruxũ mexêxürüxũ tá tüxũ nanamexêxê i tórü maxũ, rü nhama wüxi ya chaürüxũ tá nixí nax guxüma i tórü ãüãchixü ínayixêxũ. ³Rü nüma ya Cori rü tá nanamexêxê i ngêma chacherdótegü i Lewítaagüarü maxũ nhama diêrumü rü úiru norü üxaxüçax üxüwa iguxürüxũ. Rü ngêmawena rü tá marü name i ngêma chacherdótegü nax Cori ya Tupana naxwaxexüãcü ngêma napexewa nangegüãxü i norü ãmaregü. ⁴Rü ngêxguma i nüma ya Cori ya Tupana rü tá namaxã nataãxê i ngêma Yudáanecüãxgüarü ãmaregü rü Yerucharéücüãxgüarü ãmaregü yexguma noxri duüxügüarü ãmaregümaxã nataãxêgurüxũ. ⁵Rü nüma ya Cori ya Tupana ya guxãétüwa ngêxmacü rü nhanagürü: “Chama rü tá aixcuma pexna chaca i Perú chixexüçax. Rü chama tátama nüxü chixugüe i ngêma yuüexũ, rü ngêma nai i ngemaxã maxêxũ, rü ngêma chauégamaxã nügü ípoxüxũ, rü ngêma norü puracütanüxügümaxã rü yutegüxemaxã, rü taxcuxemaxã chixri cuaxgüxũ. Rü tá nüxü chixugüe i ngêma chixri tümamaxã maxêxũ ya duüxêgü ya to i nachixüãnecüãxgü rü ngêma tama chauga ínüexũ.

**Ngêma dízmu rü ãmaregü i
Tupanaarü ixixü**

⁶Chama nixí ya Cori ya Tupana chixixü. Rü taguma naxüchicüxü i chorü

ínü. Rü ngêmacax i pemax Pa Iraéutanüxügüx, rü tama iperüxoxũ erü guxügüma choxü pengechaütümüxügü. ⁷Pema rü chorü mugüna pexígachitanü, yema nüxcümaüxü ga Perú oxigü choxna ixígachixürüxũ. Rü tama naga pexínüechaü i ngêma chorü mugü. Notürü i nhuxmax i chamax i Cori ya Tupana ya guxãétüwa ngêxmaxe rü nhachagürü pexü: ‘¿Chaxçax pewoegu! Rü chama rü tá pexçax chatáegu’, nhachagürü. Notürü i pemax rü nhaperügügü: ‘¿Rü taxacüwa chi i cuççax tawoeguxũ?’ nhaperügügü. ⁸Rü nhuxmax i chama rü pexna chaca: ¿Ëxna namexü yixixü i wüxi i duüxü rü choxü nangíxü? Rü dücax i pemax, rü aixcuma nixí i choxü pengíexũ. Rü ngêxguma rü ta rü ípecagüamaxü rü nhapegügüxü: ‘¿Rü taxacüwa i cuxü tangíexü?’ nhapegügüxü. Rü dücax, rü choxü pengíe nawa i ngêma dízmugü rü ãmaregü i choxrü ixixü. ⁹Rü guxãma i pemax i nhaa nachixüãnecüãx ixígüxe rü choxü pengíe, rü ngêmacax tá chixexü pemaxã chaxuegu. Rü chama i Cori ya Tupana ya guxãétüwa ngêxmaxe nüxü chixu i ngêma. ¹⁰Rü chapataarü diêruchüügu peyaxü i ngêma diêru i choxrü ixixü! Rü ngêmaãcü tá nangema i õna i chapatawa. ¿Rü dücax, choxü pexüx! Rü ngêmaãcü tá nüxü pedau nax dauxügüxü i naanearü íãx chiwãxnaxü rü peétügu chanabaxü i ngêma mexü. ¹¹Rü penetü rü tá mea nixo erü chama tá nüxna chadau nax taxuxütama i naweane rü daweane nachixexêxü i ngêma penetügüarü o. ¹²Rü guxütama i togü i nachixüãnegü rü tá pexü nixuchigagü nax ípetaãxêgüxü erü

pemax rü tá pexú nangenxma i wüxi i nachixüane i mexechixü. Rü chama i Cori ya Tupana ya guxáétüwa ngëxmaxe nüxü chixu i ngëma.”

Tupanaaxü nangechaütümüxü i norü duüxügü

¹³Rü nüma ya Cori ya Tupana rü nhanagürü: “Pemax rü poraäcü chixexü chamaxã pexugüe. Rü ngëxguma rü ta ípecaama: ‘¿Taxacürü chixexü nixi i cumaxã tixugüxü?’ nhapegürügü. ¹⁴Rü nhaa nixi i ngëma nüxü pexuxü: ‘Taxuwama name i Tupanaaxü nax ipuracüexü. ¿Rü taxacürü mexü tayaxu i ngëxguma naxüxgu i ngëma nüma tüxü namuxü? ¿Rü taxacüwa tüxü name nax ingechaügüxü ega taxacürü chixexü ixügügu i napexewa ya Cori ya Tupana ya guxáétüwa ngëxmacü? ¹⁵Rü yixema rü nüxü tadau i ngëma duüxügü i nügü írütägüxü rü nataãxëgü. Rü ngëma chixexüarü ürüügü rü guxüma i taxacü i naxügüxüwa rü mea nüxü ínanguxuchi. Rü woo Tupanaxü naxügügu rü taxuxüma i poxcu naxcãx ínangu’, nhaberügü”, nhanagürü ga Tupana. ¹⁶Rü yexguma ga yema duüxügü ga Tupanaga ínüexü rü wüxichigü namücümaxã nidexa ga Cori ya Tupanachiga. Rü nüma ga Cori ya Tupana rü inarüxínü ga yema nüxü yaxugüxü. Rü napexewa ga Tupana rü wüxi ga poperagu nanaxümatü ga naéga ga yema duüxügü ga naga ínüexü rü namaxã taãxëgüxü nax taguma texé nüxü rüngümaxüicãx. ¹⁷Rü nüma ya Cori ya Tupana ya guxáétüwa ngëxmacü rü nhanagürü: “Chamax rü íchanamexëxë i wüxi i ngunexü i nagu tá wena chorü

duüxügü yixügüxü. Rü nhama wüxi i papá i nane i nüxü puracüxüxü ngechaüxürüxü, rü ngëmaäcü tá choxü nangechaütümüxügü. ¹⁸Rü ngëxguma i pemax rü tá nüxü pecuãxãchitanü nax nhuxãcü tama nawüxiguxü i ngëma mexü ügüxü namaxã i ngëma chixexü ügüxü. Rü ngëxgumarüxü ta i ngëma choxü icuãxüügüxü rü tama namaxã nawüxigu i ngëma tama choxü icuãxüügüxü”, nhanagürü ya Tupana.

Ngunexü i Cori ya Tupana nagu tá ingüxüchiga

4 ¹Rü nüma ya Cori ya Tupana ya guxáétüwa ngëxmacü rü nhanagürü: “Rü ningaica i ngëma ngunexü i äücümaxü i nagu tá chanapoxcuexü i ngëma chixexü ügüxü nhama üxüemawa yaxaexürüxü. Rü guxüma i ngëma duüxügü i nügü írütägüxü rü chixexü ügüxü rü nhama maxë i pacü i üxüxétüwa yatãxcuchichapãxacürüxü tá nixügü. Rü ngëma ngunexügu rü guxütáma nixae rü taxuxütáma ínayaxügü. ²Notürü i pemax nax aixcuma choxü pengechaügüxü rü ngëma chorü üüne rü nhama üãxcü i pexü baxixürüxü tá maxü pexna naxã, rü tá petaãxëgü. Rü pemax rü taãxëmaxã tá piyuxnagütanü nhama wocaxacügü naxpüüwa iyayixürüxü. ³Rü ngëma ngunexü i äücümaxü i nagu chapoxcuexü i ngëma chixexü ügüxü rü pema rü nawa tá pengagü i ngëma chixexü ügüxü nhama waixümütëxewa pengagüxürüxü. ⁴Rü nüxna pecuãxãchi ga yema mugü ga chorü duü ga Moichéna chaxãxü ga mãxpüne

ga Chinaíwa! Rũ yema ucuxẽgũ rũ
mugũ rũ guxũma ga Iraéutanũxũgũcax
nixĩ nax nũmagũ naga naxĩnũexũcax.

⁵Rũ dũcax, nua tá pexcax chanamu ya
chorũ orearũ uruxũ ya Ería naxũpa i
ngẽma ngunexũ i ãũcũmaxũ i nagu
chapoxcuexũ i ngẽma chixexũ ùgũxũ.

⁶Rũ nũma ya Ería rũ duũxũgũmaxã tá
nũxũ nixu i chorũ ore nax papágũ rũ

nanegũmaxã nangũxmũexũcax, rũ
nũma i nanegũ rũ nanatũgũmaxã
nangũxmũexũcax. Erũ ngẽxguma tama
nũxũ naxoegu i norũ chixexũgũ rũ
chama rũ tá ngẽma chaxũ rũ
noxtacũma tá chanapoxcue i ngẽma
nachixũanecũax i duũxũgũ, rũ
noxtacũma tá chayanaxoxẽxẽ”,
nhanagũrũ ya Cori ya Tupana.